

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravištvo je v hiši števil. 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Janko Strnad — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

Izhaja vsak petek
: ob petih zvečer :

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petit-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravištvo naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Kmetijski tečaj v Kranju.

(Konec.)

V ponedeljek dopoldne je prvi predaval strokovni učitelj inženir Albert Vedernjak o gnojenju travnikov in pridelovanju krme. Iz njegovega govora posnemamo: Ako hočemo povzdigniti živinorejo, je treba, da imamo najprej dosti in dobre krme. Na naših zemljiščih na Kranjskem bi lahko pet do šestkrat več krme pridelali, kakor jo pridelamo danes. Ako hočemo dobiti dosti krme, moramo dobro gnojiti. Skrbeti moramo za dober domač gnoj. S tem danes ne ravnamo pravilno. Gnoj se navadno izmeče iz hleva in pusti, da ga pere dež, pripeka nanj solnce in ga veter prepihuje. Tak gnoj ni vreden skoro nič. Skrbeti moramo za dobra gnojšča in za dobre gnojnične jame, kjer se zbira gnojnica, ki je najboljša gnojila za travnike. Z gnojnico se pri nas ravna slabo, pušča se jo, da se odteka po cestah, dasi je vredna gnojica odrasle govedu 50—60 kron na leto. Toliko je vredna kot gnojilo. Vsak hlev bi moral imeti gnojnično jamo, ki ne stane veliko. Jame pa morajo biti zakrite, da ne uhaja amonijak, ki je jako važna tvarina. Tudi z gnojem je treba prav ravnati. Treba ga je na gnojšču trdo stlačiti, da ostane gorak, ne izhlapeva in ne postane plesniv. Plesniv gnoj je celo škodljiv, ker se prenaša plesnivost tudi na rastline. Glede umetnih gnojil nam je podal g. predavatelj več praktičnih pousjanih. Gnojiti je treba z nekaterimi gnojili v jeseni, z drugimi pa spomladi, da ne gredo v izgubo. Jesenski čas je primeren za žlindro in kajnit, spomladanski pa za superfosfat. Gnojila se morajo mešati, ako se hoče doseči uspeh. Na en oral moramo vzeti 300 kg žlindre in 150 kg kalijeve soli ali pa 450 kg kajnita in 300 kg žlindre. Potem je dobro pognojeno. Tudi pepel je izvrsten gnoj. Paziti je pri jesenskem gnojenju,

da se ne gnoji tedaj, ko je že sneg visoko zapadel. Pri pomladanskem gnojenju je treba vzeti 300 kg superfosfata in 150 kg kalijeve soli. Travniki, ki se tako pognoji, je dobro pognojen za dve do tri leta. Peščeno zemljo je dobro gnojiti z žveplenokislím amonijakom. Potreba naj se na en oral 100 kg amonijaka in 80 kg čiliskega solitarja. — Najboljše dušičnato gnojilo je seveda gnojica, s katero se travniki tudi poleti zalivajo. Samo paziti je, da se ne zaliva ob vročini. Vsak posestnik imej svoj gnojnični voz. Ako se hoče dobiti dosti krme, je treba travnike tudi spomladi pridno branati, deloma zato, da jih očistiš raznih mahov, posebno pa zato, da se zemlja zrahlja, da pride zrak do korenin. Glede dobre krme je važno, kdaj se kosi. Pozna košnja daje sicer več krme, a je slabjša. Prepozna košnja ima tudi to slabo posledico, da vsled osemnenja postaja trava redkejša. Izvrstna krma je lucerna detelja. Drži do osem let in se večkrat na leto kosi. Seveda jo je treba dovolj na gosto sejati; na en oral do 25 kg semena. Če je seme boljše, potem ga je treba nekoliko manj. Za pusto zemljo je pa najboljša turška detelja (esparseta), ki raste na vsakem prostoru, po prvi košnji se tudi živina lahko pase po nji in je ne nopenja. Koristna je čebelarjem. Tudi raste dobro med travo, ker je ta ne zaduši kakor lucerna.

Za njim je govoril mesto zadržanega g. Jakoba Legvarta g. ravnatelj kmetijske šole na Grmu Viljem Rohrman o govedoreji. Živinoreja je v zadnjih 30. letih pri nas napredovala, živina je lepša in tudi boljše za užitek. Vendar jo je treba izboljševati. V prvi vrsti je treba gledati na dobre plemenske bike, pa tudi na dobre plemenske krave. Velike važnosti je odbira plemenskih telet. Važno je tudi oskrbovanje živine, zlasti krmljenje. Govedi je treba dati toliko krme, kolikor je rabi. Na 100 kg žive teže

treba dati tri kg suhe krme. Pri nas tehtajo krave približno pet stotov, torej rabijo 15 kg suhe krme na dan. To ni posebno težko določiti. Enkrat se krma stehta, potem se ta zmeri na oprtnjake ali koše, potem se pa vedno ve, koliko košev treba vsak dan. Najboljše je krmiti dvakrat na dan. Zjutraj od 6.—9. ure in popoldne od 3.—6. ure. Poklada naj se ob krmljenju živini večkrat v malih odmerkih, da živina vse sne in ne zametuje krme. Delovno živino pa treba krmiti po trikrat na dan. Teleta je najbolje navaditi na napajanje. Tak napajalnik se dobi pri „Kmetijski družbi“ za 10 kron. Krava pri tem nič ne shušša in se tudi mlečnost pospešuje. Seveda se spleča napajanje telet le pri kravah, ki molzejo po 12 in več litrov mleka na dan. Močna krmila se dajo kravam le, če se spleča, kjer ima mleko kaj cene. Sploh krave krmi po mlečnosti. Čim več ima kaka krava mleka, tem boljše jo krmi. Zlasti je pa treba dobro krmiti krave s prvim teletom, ker pri tem tišči mleko v vime in se dobro razvije. Glede pasem je omenil g. ravnatelj, da se ni posebno ozirati na tuje pasme. Tam so jako dobre, ker imajo zelo dobro pašo, n. pr. v Švici, pri nas bi te ne dobile, in bi se zato ne obnesle. Najboljše je odbirati domače plemenjake, skrbeti pa predvsem za tečno krmo, potem bomo tudi z domačo živino dosegli lepe uspehe.

Popoldne je isti predavatelj govoril o prašičereji. To predavanje je bilo posebno dobro obiskano, kar kaže, da se naši kmetovalci jako zanimajo za prašičerejo. Prašičereja je res važen vir dohodkov za našo deželo, je rekel govornik. Priredi se pri tem še več, kakor pri govedoreji. Peča se ž njo tudi manjši posestnik. Ceno pa imajo pitani prašiči primeroma večjo, kakor pa govedo. Tudi se rabi svinjine v velikih mestih vedno več. Reja kupljenih prasovet je jako priprosta. Pri reji plemenskih prašičev je pa že treba več truda in tudi več glavnice. Gledati je treba

PODLISTEK.

Minica snubi.

Napisal Krešimir.

Iz mravljišča se je pokazala zlata minica. Ogleđavala se je, ozirala se in se zagledala v cvetočo ravan pred sabo in v gosto-travnati breg nad sabo. Vesela je bila zeleno-zlatega oblačila, vesela sedmerih pikčastih obročkov na ozadju. Veselila se je belega dne in modrega neba, veselila cvetočih cvetic in solnčnih žarkov. Najbolj in najprej so ji oči obvisle in se pasle na visokem žgelcu, ki je rasel na zelenem bregu v sredi svojih sesterc, rmenih pevcic, in potresal kobulec svojih dišečih, temno-rmenih cvetov.

Minici se je osrčje raztegnilo, so se ji potresala zlata krila, dvigale kleščnate čeljusti in tipalnice so se ji majale kakor fantu brke, ko zagleda svojo izvoljenko. . . Kar najhitreje začne predstavljati svojih šest tankih nožic in se gibati po nizki travi proti visokoraslemu igelcu.

„Glej, glej minico, kako je lepa, pa mlada! Kam neki gre?“ oglasi se drobnoglavka pevcica. „Kam gre? Ali ne vidiš, da se pomika naravnost proti najinemu bratu?“ odgovarja pevcica z nacepljeno čašo.

„Ti si nacepljena, sestra! Bratec bo hud, če te je slišal, da ga zbadaš. Igelc je pač toliko pameten, da ji pokaže hrbet, zine spet drobnoglavka. „Zdaj hodijo ženske za moškimi, da

veš! Časih je bilo drugače. Ha, ha, ženska emancipacija! vsklikne starejša pevcica.

„Ti cepljenka ti, kako si poredna! Ali poglej, kako hiti minica! Ne vidi nič, ne sliši nič. Smeh me lomi in zvedavost me tare, kako zlatokrillka pozdravi najinega brata,“ nadaljuje mlajša sestra.

„Saj veš, da se ji ne otrese! Če ji hrbet obrne, pa mu ona skoči na hrbet,“ se norčuje starejša.

„Tega ne more, odgovori drobnoglavka. Ulomi mu prej hrbet. Pogledaj, pogledaj, kako jo gleda! Nisem mislila, da je igelc tako kokošje čudi. Saj se ji bo do tal priklonil. O ti moški, kako so mehki, kadar ženske srečujejo!“

„Oho, minica se že oprijema, že pleza! Kdo bi mislil, da zna tako plezati po gladkem stebelu! Ho, ho, je že na tleh!“ popisuje nacepljenka. „Že spet pleza gor. Kako se trese ubogi igelc! Saj mu še stebela pčlomi!“ ugiba drobnoglavka. „Kaj igelc sam, med na igelčevem kobulcu, ta ji diši!“ dostavi starejša.

„Pa ji res diši. Saj še meni ta vonj tako prijetno dene,“ pritrjuje drobnoglavka.

Minica se spet zvali na tla. Čeljusti stisne in trepalnice se jej nagromadijo. Pevčici pa se tako prisrčno smejata, da se jima cevasta kobulica odpre na široko.

„Tako je napredna,“ nadaljuje cepljenka, „pa se ne zaveda, da dandanes le zrakoplov kaj velja za visočino.“

„Ali pa naj bi privlekla s sabo dvigalni stroj, da bi jo potegnil kvišku,“ se norčuje mala pevcica.

Minici niso ušle ravnokar izgovorjene besede. Privzdigne zlato-rmeni krili, sramežljivo odpre kleščnate čeljusti in tipalnice se ji zarežejo v zrak. Se dvigne, zaplava nad ponosnim igelcem, se spusti počasi navzdol, dokler ne povesi kril in ne pritisne svoje tipalnice na rožnati kobulec zardelega igelca. Čeljusti so se ji odprle, igelc je pohlevno odprl svojo rmeno čašo in minica je srkala medeni cvet v polnih požirkih. „Vidiš,“ zine mlajša pevcica, ljubezen je iznajdljiva!“

„Da bi le ne bila pohujšljiva,“ zakliče starejša pevcica. „Oho, igelc, kaj pa delaš?“

Šele, ko je minica s svojimi kleščami zagrabila tudi rmenne liste na kobulcu, tedaj je igelc odskočil in zatrobil, da se je zemlja zamajala, da so pevcice zapiskale — in minica je zletela kakor plaha tičica v zeleno travo in se potuhnila. — — —

Prašnat curek solnčnih žarkov se je potegnil od igelčeve glave do zelenih tal. Tam izza ovinka pa prikrevsa črno-višnjevi govnač z listnato betico. Brž zasede prašnati curek, pikasti brazdi na krilih se mu zamajeta in brenčeč kliče k sebi preplašeno minico:

Oj minca, zlata minca,
mar li je tebi slabo?
ali naj grem s tabo
in ti ponudim vinca?

O le pri miru pusti,
kar plava po visokem, —
kar brda po globokem,
za tvoje je čeljusti.

predvsem na pleme. Pri nas moramo težiti za tem, da dobimo tako pleme, ki je pri starosti 6—7 mesecev že godno za pitanje in pri 10 ali najpozneje 11 mesecih že izpitano in doseže teže vsaj 120 kg. Gledati moramo, da dobimo dobrih mrjascev, pa tudi dobrih plemenskih svinj. Plemenske svinje naj se odbira šele od tretje ali četrte skotitve. Takrat je svinja najboljša. Mlade svinje naj se ne pripušča prezgodaj, pa tudi ne prepozno. Najboljši čas je, ko je svinja stara osem mesecev, ako se pripušča premlade, še ne popolnoma razvite svinje, je zaradi navadno slaboten, če se pa prestare spušča, trpi pri tem rodovitnost svinje. Za pleme naj se jemlje rajši pomladanske mladiče, ki se v poletnem času boljše razvijajo, kakor jesenci po zimi. Z mladiči je treba pazno ravnati. Ob lepem vremenu naj se spuščajo na prosto. Če jih pa ni mogoče spuščati na prosto, se jim mora dati zemlje v svinjak, da rijejo po nji. Dobro je potresti med zemljo nekoliko ječmena. Včasih svinja sovraži mladiče in jih ne pusti sesati. To izvira od tega, ker je svinja občutljiva na seskih. Treba jo je že pred porodom privaditi neobčutljivosti, kar se doseže s tem, da se včasih poškopri vimena z žganjem in potem drgne. To je treba večkrat ponavljati. Na ta način se svinji odpravi občutljivost, obenem se pa tudi doseže večja mlečnost. Ako svinja včasih, ko mladiči sesajo, skoči po koncu in ne pusti sesati, je treba pogledati, če nimajo mladiči preostrih zobkov, ki jih je treba odščipniti. Pri porodu se pri svinjah malokdaj zgodi nesreča. Če postane svinja zaprta pri porodu, jo je treba poškopiti po životu s terpeninovim oljem in s slamo drgniti in potem pogrniti s kocem. Piti ji daj milnice (žajfnice). Prašičke naj se po porodu obriše, potem naj se takoj polože k svinji, da morejo sesati. Mladi prašički se začno odstavljati s šestimi tedni, z osmim tednom morajo biti odstavljeni. Seveda je treba slabejše delj časa pustiti sesati, dočim se krepki mladiči lahko prej odstavijo. Odstavljenim prašičkom dajte do tretjega meseca kravjega mleka, kuhan krompirček in ječmen. Kravje mleko naj bo kuhano in zmešano s polovico vode, oziroma posneto mleko. Paziti je treba, da se ne daje napol skisanega mleka, ker živalice lahko dobe drisko. Po treh mesecih se jim začne dajati že bolj navadno hrano. Otrobov ni dobro dajati prašičem pred starostjo treh mesecev, boljše je dajati žito. Za mlade prašiče je jako dobro, ako se morejo pasti na prostem. Paziti je na svinjake. Svinjaki so sicer lahko leseni ali zidani, vendar pa morajo biti suhi, zračni in dovolj topli po zimi. Poleti naj bodo hladni. Prašič je proti vročini jako občutljiv. V vročini dobe prašiči radi rdečico. Da jih obvarujete te hude bolezni, je treba dati prašiče cepiti. Cepljenje je najuspešnejše sredstvo, da se rdečica

ne prime. Ni tako drago, ako se vsi posestniki ene vasi dogovorijo in dajo prašiče cepiti vsi na enkrat. Stroški znašajo za živinozdravnika 50—60 vinarjev od prašiča.

Poslušalci so dobili na tem kmetijskem tečaju veliko koristnih naukov. Za enkrat skoraj preveč. Boljše bi bilo, ako bi bilo med predavanji po en teden odmora. Da se vtisi v spominu obiskovalcev tečaja nekoliko poživijo in za prihodnje zanimanje tudi pri drugih vzbudi, smo prinesli o predavanjih kratek posnetek.

DOPISI.

Cerklje. Dne 11. februarja 1914 sem poslal na uredništvo „Save“ popravek. V 7. številki dne 14. februarja 1914 pa je „Sava“ prinesla navedene paragrafe, za katere sem imel pola pri c. kr. sodišču v Kranju. Vprašam zato javno: Kdo je dal na razpolago uredništvu „Save“ natančno navedene paragrafe, za katere sem vedel edino le podpisani, c. kr. okr. sodišče v Kranju in c. kr. orožništvo v Cerkljah? Janez Hrovat.

V Mavčičah se je dne 11. t. m. poročil Franc Jenko ml., posestnik iz Praš (Zlekarjev), z gđc. Manico Zavrlovo iz Mavčič.

Iz Gorij pri Bledu. Preteklo nedeljo smo imeli v društveni dvorani dve predstavi: „Kmet in avtomat“ in „Skrivnostni zaklad“, na Svečnico pa so dekleta igrale „Junaške Blejke“. Vse predstave so dobro uspele, posebno še „Blejke“. Zelo je ugajala stara Maruša; nekaj krasnega je bil, tako po svojem bistvu, kakor tudi po taktiki, ritmični izpeljavi sklepnih akord Blejk: Cujte gore in bregovi. — Jakobince vgnale smo. Da — tako se mora! In ta junaška, zala vojska, kakor Črno-gorke. — Kmetijska podružnica je imela 15. svečana svoj občni zbor.

Smlednik. Izbruhnil je tu 14. februarja ogenj ter vpepelil Santovčevo hišo. Gospodinja, vdova, je rešila le nekaj denarja in živino. Zavarovana je bila hiša za malo vsoto. Pri tem, sicer majhnem ognju, se je občutila potreba vodovoda in pa brizgalne. Brez dvoma pa je, da se s samim nerganjem ali pa kimanjem take reči ne opravijo. — Dne 22. t. m. priredi izobraževalno društvo predpustno igro: „Ribičeva hči“, spevoigra. Vstopnina nizka.

POLITIČNI PREGLED.

Rusija proti Avstriji in Nemčiji. Rane, katere je dobila Rusija v japonski vojni so zaceljene. V ruski državni banki leži 1580 milijonov rubljev. Državni preostanki pa znašajo 450 milijonov rubljev. Minister Kokovcev je znal dobro gospodariti. Vrh tega je Rusija najela velikansko posojilo v Franciji, s katerim bo zgradila vojaškovažne železnice, da bo lahko v par tednih vrgla velike armadne zборе na avstrijsko in nemško mejo.

Diplomatične zveze med Srbijo in Bolgarijo so se obnovile. Bolgarski car Ferdinand je sprejel na slovesen način novega srbskega poslanika v Sofiji Čolakantića. V Belgradu bo pa sprejel kralj Peter bolgarskega poslanika Čapraškova.

„Ljubezen vse pretrpi, vse prenese, ne misli hudega,“ pridiguje govnač svoji spremljevalki.

„Kdor izbira, dobi izbirek,“ oglesi se drobnoglavca pevčica.

„Koder je srečna ljubezen, tam je prostora dovolj tudi v hišici iz orehovit lupin,“ tolaži črno-višnjevi plaščar svojo izvoljenko.

Oba izgineta za ovinkom, starejša pevčica pa se obrne proti igelcu:

„Bratec, komat ti bodo prinesli drugi igelci na pepelnično sredo, ker si se ženil, pa se nisi oženil.“

„Komat se ne postara,“ odvrne igelc nevoljno.

„Pa se tisti postara, ki ga nosi,“ pristavi drobnoglavca.

„Vaju pa stara vajin jezik,“ obregne se igelc in se obrne v drugo stran.

Pevčici se smejeta porogljivo in pojeta:

Lepa je majolka,
dokler se ne ubije —
lepa morska školjka,
dasi črva krije.

Minica se oklene s tipalnicami listnate betice govnačeve in razklene kleščnate čeljusti:

Ljubezen je že taka:
živeti če od zraka —
mi smo pa na tleh,
rahimo obeh:

Zemlje in zraka
vender stvar vsaka
najprej sebe hrani,
potlej muham brani.

Govnač zadovoljno krene svojo plošnato betico in popelje svojo družico na ogled. Vsa srečna molče stopicata čez zeleni breg, tam z brega dol pa se čuje zasmeh nacepljene pevčice.

Francija za armado. V francoski zbornici je podal armadni odsek poročilo, ki navaja kar 1410 milijonov frankov samo izrednih izdatkov za armado. Na Francoskem vladajo soc. demokratje.

Zarota v Črni Gori. Listi poročajo, da je policija na Cetinju aretirala nad 20 oseb, ki so baje imele namen odstraniti kralja in njegovo rodbino. Pred leti so srbski krogi v Belgradu že poskušali pomoriti črnogorsko vladarsko rodbino, da bi tako združili Črno Goro s Srbijo.

Za princa Wieda. Avstrija je iz Carigrada odpoklicala tamošnjo vojno jahto „Taurus“, da bo na nji peljala iz Trsta novega albanskega vladarja v njegovo prestolno mesto Drač. Italija bo pa dala vojno ladjo, ki bo jahto spremljala.

Madjarsko blato. Ministrski predsednik grof Tizza je povedal, kako se na Madjarskem podkupuje. Neka „Prometna delniška družba“ je hotela ustanoviti igralno banko, katere se pa v naši monarhiji težko ustanove. Da doseže ustanovitev, je ta družba podkupila trgovskega ministra in druge veljake z vsoto 545.000 kron.

Upor v Indiji. V angleški Indiji se pripravljajo ustaja domačinov. Podkralj je že dobil pooblastilo, naj nad ogroženimi pokrajinami preglaši obsedno stanje. Policija je v Kalkuti razpustila odbore štirih indijskih tajnih verskih družb.

NOVIČAR.

Zmaga kranjske dežele. V torek se je vršila pred upravnim sodiščem na Dunaju razprava v zadevi vodne naprave na Savi pri Medvodah. Tam je načrt deželne odbora v konkurenci z nemško družbo Leykam-Josefthal. Deželni odbor je s svojim načrtom prodril pri okrajnem glavarstvu in deželni vladi. Poljedelsko ministrstvo je pa izdalo razsodbo v prilog družbe, na kar se je deželni odbor pritožil na upravno sodišče, kjer je popolnoma zmagal. — Ker se namerava napraviti elektrarno na Ljubljani, je nastal spor med ljubljansko občino in deželo. Poljedelsko ministrstvo je te dni podelilo kranjski deželi koncesijo za zgradbo elektrarne na Ljubljani. Deželni odbor skrbi za to, da se ohranijo vodne moči deželi.

Štajerski deželni zbor. V štajerskem deželnem zboru so poslanci S. L. S. vložili predlog, da naj se v mestih Gradec, Maribor, Celje in Ptuj za občinske volitve uvede proporcni volilni sistem.

Sodbe tega sveta. Nekdo je iz zavisti anonimno ovadil drugega, da se je nespodobno obnašal do nekega fanta. Pridejo orožniki in oba osumljenca odženo na sodnijo. Tu sta nekaj dni zaprta, zdravnik ju preišče, a dokaza o krivdi ni nobenega in priče nobene. Najde se lopov, ki v „Slov. Domu“ namaže oba, kot bi bilo dokazano, da sta svinjarja. Namenoma pritakne še župnika, da bi tudi nanj padlo nekoliko blata. Pa si je vse izmislila podla duša, ki baje vzgaja mladino. — Drug slučaj. Anonimno je ovaden kapelan raznih hudodelstev. Pride pred sodnijo in je oproščen, ker o krivdi ni nobenega dokaza. Nočejo mu povedati nesramnega ovaduha. Lažnjiv liberalni list pa prinese poročilo, da je bil kapelan obsojen. To so hudobije! Kdo jih bo sodil?

Kaj pravi «Slovenski Dom» o kmetih. „Slov. Dom“, ki se imenuje prijatelja kmetov, je v 7. letošnji številki zapisal o naših kmetih sledečo sodbo: „Naš kmet je še nedorasel šolar, ki ga treba šele vzgojiti, da bo kdaj kot stan samostojen.“ Torej naš kmet nima še razuma, ni še zrel, ampak mu je treba jeroba, in sicer, kakor piše „Slov. Dom“, je treba, da se postavijo meščani kmetom za jerobe. To zaničevanje naj si kmetje zapomnijo, da se bodo spomnili, kadar bodo zopet kake volitve in se bodo liberalni meščani okoli njih slinili.

Svet se suče! „Dan“ je prinesel naslikano neko žensko, ki ima na prsih zapisano K. T. To sta baje začetni črti dveh zastopnikov obeh slovenskih strank, ki visita poleg ženske na vislicah. Podpis podobne se glasi: „Kako si predstavlja tujka slovensko zemljo.“ — Dr. Triller in „Sokolska zveza“ sta vložila proti gđc. K. T. ovadbo zaradi obrekovanja. Svet se suče!

Volilna reforma za kranjski deželni zbor. Liberalci bi radi imeli tako volilno reformo, ki bi koristila njihovi stranki. Besedičijo sicer, kadar govore skoz okno, o splošni volilni pravici, drugače se pa drže starih privilegijev in davčnih uradov. To nasprotje jih nič kaj ne moti, ker so nedoslednosti vajeni. Kje treba reformirati? Po kmetih ima ljudstvo le en interes, namreč prospeh kmetijstva. Po mestih in trgih so pa interesi različni. Imamo na Kranjskem mesta in trge, kjer je dokaj kmečkega in od kmetov odvisnega življa. Trgovci, obrtniki in uradniki imajo pa vsak svoje težnje in zahteve. Za mesta in trge po deželi bi bil tedaj primeren proporcni volilni sistem, in to ne le za deželne in državne, ampak tudi za občinske volitve. Tak sistem imajo pri občinskih volitvah že v Ljubljani in, kakor kažejo zadnji dogodki, ne v kvar mestnemu gospodarstvu. Upanja pa ni dosti, da bi v sedanjem kratkem zasedanju moglo priti do kakega sporazuma med strankami. Odseku za

Kdor pa če vedeti,
kaj so snubači —
naju popraša naj
in mu poveva:

Vedni snubači,
vedni bahači —
prava beseda
o pravem času,
snubca ohrani
na dobrem glasu.

RAZNOTEROSTI.

Vodja Slovakov na Madjarskem Vladimir Hurbau je umrl.

Nesreča vojnih ladij. Dve pomorski torpedovki sta trčili skupaj v tulonskem pristanišču. Obe sta težko poškodovani. — Nemška vojna ladja „Henriette“ se je užgala.

Vojaški avtomobil ponesrečil. Pri Dunajskem Novem Mestu se je zaletel vojaški avtomobil, v katerem je bilo 14 oseb, v tovorni viak. Šofer in železniški čuvaj sta bila težko ranjena, ostali pa lahko ranjeni.

Srbski državni proračun izkazuje za l. 1914.273.935.978 dinarjev dohodkov in stroškov 213.860.869 dinarjev. Vojni proračun pa izkazuje 54.335.159 dinarjev stroškov.

Ponesrečen parnik. Pri Kingstonu se je potopil angleški blagovni parnik „Mirova“. Utonilo je 8 mornarjev.

Kralj ponesrečil. Belgijski kralj je padel s konja in si zlomil roko.

Brezposelnost. V Nemčiji je brez dela okrog 800.000 delavcev. Nemški delavci zahtevajo, da se delavce iz tujih držav odpusti od dela in sprejme domačine. Prizadeti so bili pri tem predvsem delavci iz naše države, katerih je v Nemčiji okrog pol milijona. Pruske oblasti res neusmiljeno preganjajo naše delavce. Za vsako malenkost jih podijo čez mejo. Poleg tega mora vsak delavec takoj, ko pride v Nemčijo, kupiti delavsko karto, ki stane 6 kron, brez katere ne dobi dela. Plačati se mora tudi osebno-dohodninski davek. Kdor ne plača, ga takoj poženejo iz države. Naj bi naši ljudje ne silili preveč v Prusijo.

Valovi razdrli mesto. V Oviedu na Španskem so bili ob viharju na obali tako silni valovi, da so odnesli strehe raz hiše in pokončali veliko ljudi in živali.

Poneverjenje v banki. V Gorici je poneveril bančni uradnik L. Kodrič okrog 60.000 kron. Uradnika so zaprli.

Parnik v ledu. Ruska ladja „Potomac“ je obtičala pri Novi Funlandiji v ledu.

Ponesrečen zrakoplovec. Ameriški zrakoplovec poročnik Morray je padel z višine 800 m v morje in utonil.

135 letni starec. V Zvorniku v Bosni je umrl kmet Spazajović, ki je dočkal 135 let. Do zadnjega je bil krepak.

Gledališče v Skoplju, katero so Srbi nedavno odprli, je pogorelo do tal.

Lepi častniki. Na Japonskem so aretirali 5 pomorskih častnikov, ker so se dali podkupiti.

Sneženi viharji divjajo po Severni Ameriki in na Atlantskem oceanu. Na parniku „Oceanic“ je vihar razbil okno salona, pri tem je bilo več potnikov ranjenih.

Cesar Viljem drvar. Nemški cesar je nervozen in ne more spati. Zdravniki so mu svetovali, naj začne delati, da si s tem odpravi bolezen. Cesar se je spravil nad drva in sedaj z enim delavcem vsak dan drva seka.

Zlata polja so odkrili v Sibiriji blizu Vladivostoka.

Brezlični brzojav so napravili med Berlinom in New-Yorkom. Časopisi si že pošiljajo novice iz Amerike in obratno.

Boj z volkovi so imeli naši huzarji v Velikem Varadinu na Madjarskem. Vojaki so nosili iz skladišča, ki je zunaj mesta, premog v vojašnico in niso bili oboroženi. Volkovi so enega huzarja težko ranili, ostali so se pa rešili, ker je en podčastnik k sreči imel revolver, s katerim je streljal na volkove in jih pregnal.

Kašelj in nahod sta v našem podnebjju najbolj udomačena gosta, katera pa ne prideta kar tako v goste, ampak pustita največkrat prav zle posledice. Ako se hočete obvarovati istih, potem morate takoj, ko se pojavi kašelj ali nahod, uporabiti „Sirolin Roche“. To je edino sredstvo, katero z gotovostjo odstrani katar in druge pljučne bolezni. Seveda bolj brez skrbi se teh bolezni znebimo, ako uporabimo „Sirolin Roche“ takoj, ko se je bolezen pojavila.

Protisredstvo za nahod. Vsako jutro, ko se umivaš, ponosljaj 3—4 krat sveže vode v nos. To ti tudi da lahko dihanje skozi nos.

NOVEJŠE VESTI.

Gradec, 19. februarja. V seji občinskega sveta je bila sprejeta volilna reforma s proporcionalnim zistemom za graški občinski svet.

Ljubljana, 19. februarja. Električna železnica bo napravila dve novi progi, namreč v Spodnjo Šiško in na Glince.

Dunaj, 19. februarja. Vlada namerava, ako ne bo pnehala obstrukcija, v kratkem razpustiti državni zbor.

Dunaj, 19. februarja. Nemški nacionalci se kažejo vedno bolj liberalne in pri prihodnjih občinskih volitvah ne bodo imeli več s krščanskimi socialci skupnih kandidatov. Pogajanja so se razbila.

Vse slabe lastnosti ribjega olja odstranjene v Scottovi emulziji

Čeravno je navadno ribje olje dragoceno krepilno sredstvo, vendar ima veliko neprijetnosti, radi katerih se tako ne vpoštevata — Odrastli kakor otroci nimajo samo mnogokrat upravičeno mrzljivo do ribjega olja, radi neprijetnega okusa, ampak se jim upre tudi radi težke prebavljivosti. Vse drugače se obnese ribje olje v Scottovi emulziji, ki ni nič drugega, kakor okusno prirejeno in lahko prebavljivo ribje olje.

Posebno se priporoča že desetletja preizkušeno Scottovo emulzijo: pri prehlajenju, oslabeledosti težkemu dobivanju zobkov pri malih, sploh v zdravljenju, pri otrocih, ako so drobnih koščic, slabi prebavi itd.

Cena originalni steklenici je 2 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah. Kdor pošlje 50 v v znamkah na SCOTT & BOWNE, G. m. b. H., in se sklicuje na ta časopis, dostavi se mu ena pošiljatev potom lekarne za poizkušnjo.

PISARNA

za urejevanje splošnih gospodarskih zadev
J. Rozman, Kranj.

I. Denarni promet: Izposlovanje posojil v vseh oblikah. — Prevzem kapitalij in njih pupilarnovarno nalaganje. — Ranžiranje insolvent. — Eskont menic. — Nakup in prodaja državnih vrednostnih papirjev. — Izdaja uradnih borznih kurzov.

II. Informacijske zadeve: Izdaja trgovskih in obrtnih informacij ter naslovov dobaviteljev in odjemalcev za vse blagovne stroke.

III. Izterjevanje terjatev: Izterjevanje trgovskih in obrtnih terjatev. — Inkaso menic.

IV. Promet z nepremičninami: Posredovanje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin, industrijskih, trgovskih in obrtnih podjetij.

V. Tehnično-komerc. zadeve: Nakup in prodaja industrijskih, obrtnih in poljedelskih strojev vseh sistemov. — Oprema celih delavnic. — Instalacije. — Načrti in proračuni.

VI. Strokovni nasveti v vseh navedenih zadevah. Strogo stvarno poslovanje. — Prospekti na razpolago. 129 52—23

Z žalostnim srcem naznanjava, da je danes zjutraj umrl naš ljubljani sinček

FRANC.

Pogreb bo v nedeljo, dne 22. februarja ob 4. uri popoldne v Kranju.

Prof. Franc in Kristina Komatar.

Zobozdravniški in zobofehniški atelje

Dr. Edv. Globočnik, okrožni zdravnik in zobozdravnik, in Fr. Holzhaeker, konc. zobotehnik

V KRANJU

v Hlebševi hiši, nasproti rotovža, je slavnemu občinstvu vsak delavni dan od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne in ob nedeljah od pol 8. ure zjutraj do 11. ure dopoldne izven velikih praznikov na razpolago. 16 52—8

Učenca

za knjigovoško obrt iz poštene hiše sprejme takoj knjigoveznica „Tiskov. društva“ v Kranju.

Hiša gostilno

z dobro upeljano v bližini kolodvora KRANJ

se takoj prodaja.

Gotovine je treba le 2000 K. Pogoji so razvidni v pisarni za urejevanje splošnih gospodarskih zadev J. Rozman, Kranj.

Dobro, zdravo, naravno istrijsko

črno vino belo

od 34 vinarjev liter naprej se, dobi pri

V. Sandalj

Lupoglava, Istra.

164 10—6

Vzorci na zahtevo brezplačno in poštne prosto.

Pokrivanje streh brez popraviljanja. Obkladanje zidov proti neugodnemu vremenu z

Šternit

skriljem

Edino tedaj pristen akovsaka plošča noši obvarovano znamko Šternit z uhišjenimi črkami

TOVARNA LJUVIČ MAT/CHK VOGLABRUCK ZORNJAVITRUKO DUNAJ IX

92 Zastopstvo: 52—29 V. Janach & Co., Trst.

Tomazevo ŽLINDRO in druga umetna GNOJILA

priporoča po najnižjih cenah

veletrgovina „MERKUR“
Peter Majdič, Kranj.